

Ochrona środowiska w 2022 r.

29.06.2023 r.

4,1 p. proc.

Wzrost ilości ścieków przemysłowych i komunalnych oczyszczanych w oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów w porównaniu do roku poprzedniego

W 2022 r. nie odnotowano istotnego wzrostu poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej¹ i ludności oraz ilości wytworzonych ścieków przemysłowych i komunalnych (wzrost o ok. 1%) w porównaniu do roku poprzedniego. Nastąpiła redukcja emisji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza o 9% oraz gazowych o ok. 3%. Wzrosła o ok. 6% ogólna ilość wytworzonych odpadów – wzrost ilości odpadów przemysłowych o ok. 7% i spadek ilości odpadów komunalnych o 2%.

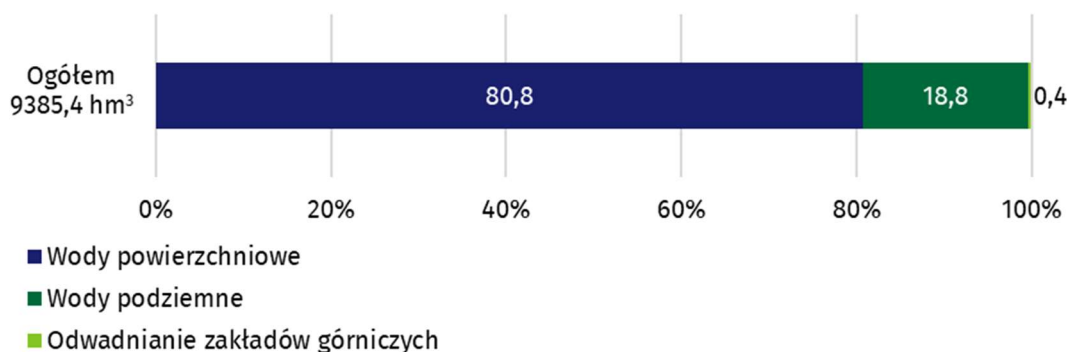
Woda i Ścieki

Pobór i zużycie wody

W 2022 r. odnotowano wzrost poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności o ok. 1% w porównaniu do poprzedniego roku (z 9,3 km³ do 9,4 km³). Największy udział w poborze wody (ok. 69%), przypadają na cele produkcyjne (6,4 km³, wobec 6,3 km³ w 2021 r.). Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych spadł o ok. 1% i wyniósł ok. 0,8 km³, natomiast na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej wzrósł o 1% w stosunku do roku 2021 i wyniósł ok. 2,1 km³.

Głównym źródłem zaopatrzenia gospodarki narodowej w wodę są wody powierzchniowe. Ich pobór w 2022 r. wyniósł 7,6 km³ i pokrył 81% potrzeb. Wody powierzchniowe wykorzystywane były głównie do celów produkcyjnych w przemyśle. Pobór wód podziemnych wyniósł ok. 1,8 km³ i wzrósł w stosunku do roku 2021 o ok. 1%.

Wykres 1. Struktura poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru w 2022 r.

W 2022 r. zużycie wody wyniosło ok. 9,0 km³, co stanowiło ok. 101% wartości zużycia zanotowanego w ubiegłym roku. Analogicznie jak w latach poprzednich, największy udział w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności miał przemysł 72% (6,4 km³). Zużycie wody w rybactwie stanowiło ok. 10% (0,8 km³) całkowitego zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej. Zużycie wody przez sektor komunalny, w ramach eksploatacji sieci wodociągowej wyniosło 1,7 km³ (ok. 19%). W 2022 r. zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych było zbliżone do roku ubiegłego i wyniosło 1,3 km³.

W 2022 r. pobór wody wyniósł 9,4 km³

W 2022 r. zużyto 9,0 km³ wody (101% wartości zużycia zanotowanego w ubiegłym roku)

¹ Bez rolnictwa i leśnictwa

Ścieki

W 2022 r. ilość wytworzonych ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia spadła w stosunku do roku ubiegłego o ok. 5% i wyniosła ponad 2,1 km³, natomiast ilość ścieków nieoczyszczanych nieznacznie wzrosła i wyniosła ok. 0,1 km³. Ilość ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów wzrosła o 4,1 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego i osiągnęła wartość 1,19 km³, co stanowi 59% ścieków oczyszczanych, natomiast ilość ścieków oczyszczanych mechanicznie wyniosła 0,37 km³ (20% ścieków poddanych procesom oczyszczania). Część ścieków wymagających oczyszczenia (ok. 6%) nie została poddana procesom oczyszczania. Ilość ścieków odprowadzonych bez oczyszczania w 2022 r. wyniosła 137,9 hm³, wobec 124,3 hm³ w roku poprzednim.

W 2022 r. odnotowano wzrost liczby oczyszczalni przemysłowych (z 851 w 2021 r. do 854 w 2022 r.). Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych (3 260) spadła w stosunku do roku ubiegłego (3 276). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w 2022 r. wyniósł 75%, przy czym w miastach wyniósł ok. 95%, zaś na wsiach 47%.

Nieczystości ciekłe

W związku z niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturą kanalizacyjną, część mieszkańców nadal korzystała z przydomowych systemów do odprowadzania ścieków. W 2022 r. liczba zbiorników bezodpływowych, podobnie jak w roku poprzednim, wyniosła 2,1 mln. Ilość nieczystości ciekłych odebranych i dostarczonych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych wyniosła 38,0 hm³ wobec 37,6 hm³ w 2021 r.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

Wielkość emisji pyłów w 2022 r. z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza, tj. z zakładów o największej w skali kraju emisji zanieczyszczeń do powietrza (1 844 zakładów) wyniosła ok. 20 tys. ton i zmniejszyła się o 9% w stosunku do ubiegłego roku. Emisja pyłów pochodziła głównie z procesów spalania paliw (54 % emisji pyłów z zakładów szczególnie uciążliwych). Głównymi źródłami emisji było przetwórstwo przemysłowe (52%) oraz jednostki prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (38%).

W 2022 r. emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ukształtowała się na poziomie ok. 204 mln ton i zmniejszyła się w stosunku do 2021 r. o ok. 3%. Ponad 99% tej emisji stanowił dwutlenek węgla oraz po 0,1% – dwutlenek siarki, tlenek węgla i tlenki azotu. Dominującymi źródłami emisji przemysłowych zanieczyszczeń gazowych były jednostki prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (ponad 70%) oraz zakłady przetwórstwa przemysłowego (28%).

Tablica 1. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych

Wyszczególnienie	2021	2022
Liczba zakładów	1 841	1 844
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:		
pyłowych	22,2	20,2
w tym ze spalania paliw	12,0	10,8
gazowych	209 490,2	203 623,4
w tym dwutlenek węgla	208 385,8	202 572,9
dwutlenek siarki	180,9	162,7
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	179,7	166,7
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %		
pyłowych	99,9	99,9
gazowych (bez dwutlenku węgla)	73,5	75,7

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2022 r. zatrzymano 18,3 mln ton (99,9%) pyłów i 3,3 mln ton (75,7%) gazów (bez CO₂) wyemitowanych przez zakłady szczególnie

Ilość ścieków odprowadzonych bez oczyszczania w 2022 r. wyniosła 137,9 hm³

W 2022 r. liczba zbiorników bezodpływowych wyniosła 2,1 mln

W 2022 r. odnotowano spadek wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych o 9% w porównaniu do poprzedniego roku

W 2022 r. nastąpił spadek ilości wyemitowanych zanieczyszczeń gazowych o ok. 3% w porównaniu do poprzedniego roku

uciążliwe dla czystości powietrza. Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w 2022 r. dla poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń gazowych wynosiły: 93,9% dla dwutlenku siarki, 81,8% dla węglowodorów, 48,1% dla tlenków azotu, 37,2% dla tlenku węgla, 47,0% dla innych zanieczyszczeń (głównie amoniaku, dwusiarczku węgla, fluoru, siarkowodoru, związków chłoroorganicznych).

Ochrona przyrody i krajobrazu

Polska zaliczana jest do grupy państw europejskich o dużej różnorodności biologicznej, zarówno pod względem liczby gatunków, jak i walorów środowiskowych. Powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody (łącznie z tą częścią obszarów Natura 2000, która mieści się w granicach tych obszarów) w końcu 2022 r. wynosiła ponad 10,1 mln ha, co stanowiło, podobnie jak w 2021 roku, 32,3% powierzchni kraju.

Wskaźnik powierzchni obszarów prawnie chronionych przypadającej na jednego mieszkańca wyniósł 2 678 m², wobec 2 655 m² w 2021 r.

W 2022 r. powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona stanowiła 32,3% powierzchni kraju

Tablica 2. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba obiektów	Powierzchnia ogółem			
		w tys. ha	w odsetkach	w % powierzchni ogólnej kraju	na 1 mieszkańca w m ²
OGÓŁEM	10 878	10 113,9	100,0	32,3	2 678,0
Parki narodowe	23	315,2	3,1	1,0	83,5
Rezerваты przyrody	1512	171,3	1,7	0,5	45,4
Parki krajobrazowe ^a	126	2 523,8	25,0	8,1	668,7
Obszary chronionego krajobrazu ^a	388	6 929,4	68,5	22,2	1 834,9
Użytki ekologiczne	8 329	56,1	0,6	0,2	12,1
Stanowiska dokumentacyjne	182	0,9	0,0	0,0	0,2
Zespoły przyrodniczo krajobrazowe	324	117,1	1,2	0,4	31,1

a Bez rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

W końcu 2022 r. zarejestrowano 34 977 pomników przyrody, co stanowi spadek o 66 obiektów względem 2021 r.

Ochronie środowiska przyrodniczego i jego składników, w tym różnorodności biologicznej służą, oprócz form ochrony przyrody, tereny zieleni. W 2022 r. powierzchnia ogólnodostępnych parków spacerowo-wypoczynkowych wyniosła 24,7 tys. ha, zaś zieleńców 12,7 tys. ha, co stanowi wzrost powierzchni parków o 0,3 tys. ha i powierzchni zieleńców o 0,1 tys. ha względem 2021 r.

Odpady

Odpady przemysłowe

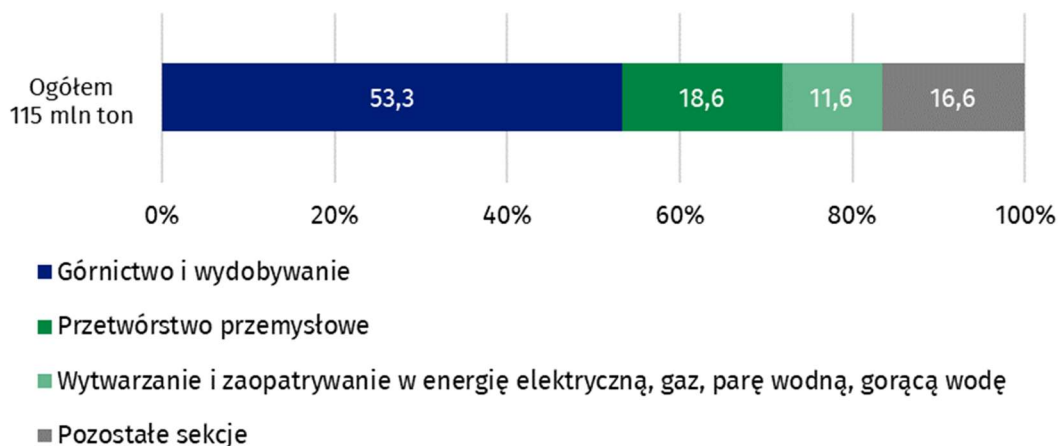
W 2022 r. wytworzonych zostało 115 mln ton odpadów przemysłowych (wzrost o 6,8% względem roku poprzedniego).

Głównym źródłem odpadów były, podobnie jak w latach poprzednich: górnictwo i wydobywanie (61,3 mln ton), przetwórstwo przemysłowe (21,3 mln ton) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (13,3 mln ton).

Odnotowano wzrost ilości wytworzonych odpadów przemysłowych o 6,8% w porównaniu do poprzedniego roku

Wykres 2. Struktura odpadów wytworzonych według rodzajów działalności w 2022 r.

Największy udział w ilości wytworzonych odpadów stanowiły odpady powstające przy poszu-

kiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud i innych kopalin (55%) oraz odpady z procesów termicznych (19%).

Dominującymi sposobami postępowania z odpadami wytworzonymi w 2022 r. były odzysk (48,4%) oraz składowanie (41,7%).

Ilość odpadów składowanych (nagromadzonych) w obiektach własnych zakładów na koniec 2022 r. wyniosła 1 829 mln ton. Niezrekultywowana powierzchnia składowisk odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wynosiła 8 tys. ha, z czego składowiska, obiekty unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w tym hałdy stanowiły 54,6%, zaś stawy osadowe 45,4%. W ciągu roku zrekultywowano 57,2 ha powierzchni terenów składowania odpadów.

Odpady komunalne

W 2022 r. zebranych zostało 13,4 mln ton odpadów komunalnych (spadek o 1,9% w porównaniu z 2021 r.). Na jednego mieszkańca przypadało średnio 355 kg zebranych odpadów komunalnych, co oznacza spadek o 5 kg w porównaniu z rokiem poprzednim.

Z gospodarstw domowych odebrano 11,6 mln ton odpadów, co stanowiło 86,3% wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych.

Udział odpadów przemysłowych poddanych odzyskowi wyniósł 48,4%

Odnotowano spadek ilości wytworzonych odpadów komunalnych o 1,9% w porównaniu do poprzedniego roku

Tablica 3. Odpady komunalne wytworzone

Wyszczególnienie	2021	2022	
	w tys. ton		2021 = 100
Ogółem	13 673,6	13 420,3	98,1
Odebrane lub zebrane selektywnie	5 439,5	5 361,0	98,6
Zmieszane	8 234,0	8 059,3	97,9

W 2022 r. funkcjonowało 2 301 punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Usługę odbierania odpadów komunalnych świadczyło 1 325 przedsiębiorstw.

Zebrane odpady komunalne w 2022 r. zostały skierowane do następujących procesów:

- odzysk – 8 199,1 tys. ton (61,1%), w tym:
  - recykling – 3 585,4 tys. ton (26,7%),
  - biologiczne procesy przetwarzania (kompostowanie lub fermentacja) – 1 899,5 tys. ton (14,2%),
  - przekształcenie termiczne z odzyskiem energii – 2 714,1 tys. ton (20,2%),
- unieszkodliwienie – 5 221,2 tys. ton (38,9%), w tym:
  - przez przekształcenie termiczne bez odzysku energii – 113,0 tys. ton (0,8%),
  - przez składowanie – 5 108,2 tys. ton (38,1%).

Udział odpadów komunalnych skierowanych do odzysku wyniósł 61,1%

Na koniec 2022 r. funkcjonowało 259 składowisk przyjmujących odpady komunalne, zajmujących łączną powierzchnię 1 624 ha. 92% z nich wyposażonych było w instalacje służące do odgazowywania, w wyniku czego poprzez spalanie ujętego gazu odzyskano ok. 111 162 tys. MJ energii cieplnej oraz ok. 102 487 tys. kWh energii elektrycznej. W 2022 r. zamkniętych zostało 11 składowisk o łącznej powierzchni ok. 45,3 ha. W 2022 r. zlikwidowano 10 714 dzikich wysypisk, z których łącznie zebrano ok. 25 tys. ton odpadów komunalnych. Na koniec 2022 r. odnotowano istnienie 2 217 dzikich wysypisk.

W 2022 r. zlikwidowano
10 714 dzikich wysypisk

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Departament

Badań Przestrzennych i Środowiska

Zastępca Dyrektora Wiesława Domańska

Tel: 22 22 608 32 58

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek

Tel: 695 255 011

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

[gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)

[glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)

[glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ochrona środowiska 2022](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ochrona środowiska](#)

[Zużycie wody](#)

[Ścieki](#)

[Nieczystości ciekłe](#)

[Ochrona powietrza](#)

[Ochrona przyrody](#)

[Odpady](#)